

Onderwerp Zienswijze op ontwerpbegroting 2019 Gemeenschappelijke Regeling Noord-Hollands Archief	
Nummer	2018/211327
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	4.2 Economie, toerisme en cultuur
Afdeling	ECDW
Auteur	Lamberts, A.
Telefoonnummer	023-5113478
Email	alamberts@haarlem.nl
Kernboodschap	De gemeente Haarlem neemt samen met de gemeente Velsen en het Rijk deel aan de ‘Gemeenschappelijke Regeling Noord-Hollands Archief’. Het dagelijks bestuur van het Noord-Hollands Archief heeft de ontwerpbegroting 2019 opgesteld. De ontwerpbegroting 2019 is vervolgens op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen voor 15 april jl., voorzien van een toelichting, toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raad heeft de gelegenheid voor 1 juli 2018 zijn zienswijze kenbaar te maken over de ontwerpbegroting.
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie Ontwikkeling wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	N.v.t.
Besluit College d.d. 8 mei 2018	1. Het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,

Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. Zijn zienswijze kenbaar te maken bij de ontwerpbegroting 2019 van het Noord-Hollands Archief; 2. Daarbij de zienswijze ‘geen bezwaar’ aan het bestuur van het Noord-Hollands Archief mee te delen, met uitzondering van de lasten en baten in de ontwerpbegroting die samenhangen met de nieuwe tarievenstructuur voor (digitale) archivering. Pas als er nieuwe dienstverleningsovereenkomsten zijn aangegaan tussen het Noord-Hollands Archief en de gemeenten kunnen de baten en lasten in de begroting worden opgenomen. de griffier, de voorzitter,
---	--

1. Inleiding

De gemeente Haarlem neemt samen met de gemeente Velsen en het Rijk deel aan de ‘Gemeenschappelijke Regeling Noord-Hollands Archief, hierna te noemen: ‘NHA’. Het NHA is het historisch informatiecentrum voor de gemeente Haarlem, de provincie Noord-Holland en 11 omringende gemeenten. Het NHA bewaart, bewerkt, restaureert, acquireert en inspecteert archieven en maakt deze (digitaal) toegankelijk.

De ontwerpbegroting 2019 (Bijlage 1) is op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen vervolgens voor 15 april jl., voorzien van een toelichting, toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden worden in de gelegenheid gesteld voor 1 juli 2018 hun zienswijze kenbaar te maken over deze ontwerpbegroting, die vervolgens door het bestuur van het NHA voor 1 augustus 2018 bij Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland moet zijn ingediend.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Zijn zienswijze kenbaar te maken bij de ontwerpbegroting 2019 van het Noord-Hollands Archief;
2. Daarbij de zienswijze ‘geen bezwaar’ aan het bestuur van het Noord-Hollands Archief mee te delen, met uitzondering van de lasten en baten in de ontwerpbegroting die samenhangen met de nieuwe tarievenstructuur voor (digitale) archivering. Pas als er nieuwe dienstverleningsovereenkomsten zijn aangegaan tussen het Noord-Hollands Archief en de gemeenten kunnen de baten en lasten in de begroting worden opgenomen.

3. Beoogd resultaat

Met een positief advies van de gemeenteraden kan het algemeen bestuur van het NHA de ontwerpbegroting 2019 vaststellen. Met dit besluit wordt voldaan aan de verplichting die de gemeente Haarlem en het NHA met elkaar hebben in de Gemeenschappelijke Regeling evenals aan het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten.

4. Argumenten

Ontwerpbegroting 2019 past binnen het ingezet beleid

Het NHA is het historisch informatiecentrum voor Haarlem en de regio. Het NHA behartigt de belangen van de gemeente Haarlem betreffende de gemeentelijke archiefbewaarplaats. Daarnaast dragen de publieke dienstverlening en de publieksactiviteiten van het NHA bij aan een gevarieerd aanbod van cultuur in Haarlem, zodat de deelname aan kunst en cultuur door inwoners en bezoekers wordt behouden en versterkt.

In het meerjarenbeleidsplan 2017-2020 'Voor nu en later' van het NHA zijn vijftien actielijnen geformuleerd binnen de volgende domeinen: dienstverlening voor overheidsorganisaties, collecties, publiek en bedrijfsvoering. In 2019 richt het NHA zich met name op de digitale dienstverlening aan overheidspartners (de aansluiting op het e-depot), de concentratie van de publieke dienstverlening aan de Jansstraat, de herinrichting van de Janskerk en het toegankelijk maken van de collecties Enschedé met een vaste tentoonstelling. In 2019 zal een tussentijdse evaluatie van het meerjarenbeleidsplan 2017-2020 uitgevoerd worden.

De basisbijdrage van de gemeente Haarlem voor 2019 is € 1.946.768. Daarnaast ontvangt het NHA een separate bijdrage voor het beheer van de Oude Boekerij/Bijzondere Collecties van €90.615. De totale partnerbijdrage voor het NHA van €2.037.383 is structureel en past binnen het hiervoor in programma 4.2. opgenomen bedrag.

Beoogde nieuwe dienstverleningsovereenkomsten voor archivering zijn door het NHA weliswaar begroot maar zijn formeel nog niet afgesloten

Zoals in het meerjarenbeleidsplan is opgenomen, beoogt het NHA nieuwe dienstverleningsovereenkomsten af te sluiten voor de aangesloten gemeenten. Het NHA wil hiervoor een nieuwe tarievenstructuur hanteren. Het NHA stelt dat de huidige tarieven verouderd zijn en (meer) kostendekkend moeten worden. De aangesloten gemeenten gaan per 1-1-2019 een vast bedrag per inwoner betalen voor de analoge archieven en collecties.

Daarnaast komt er een nieuwe tarievenstructuur voor digitale archieven: de deelname aan het zogenaamde Rijks-e-depot. Tot nu toe werden de kosten voor de ontwikkeling van het e-depot gedekt door bijdragen van het Rijk en de bestemmingsreserve projecten. Er is recent een tarievenstelsel ontwikkeld door de Regionaal Historische Centra en het Nationaal Archief voor deelname aan het Rijks-e-depot dat uitgaat van een basisbedrag van €1,10 per inwoner per jaar.

Ook voor de partners binnen de GR zal aansluiting bij het e-depot gekoppeld zijn aan deze nieuwe tarievenstructuur voor digitale archivering. Voor de gemeente Haarlem betekent dit per 2019 een bedrag van €109.116. In 2020 loopt dit op naar een bedrag van €163.675 en vanaf 2021 structureel €218.233 per jaar exclusief btw. Genoemde bedragen zijn specifiek voor het e-depot en komen dus bovenop de reguliere bijdrage van Haarlem als GR-partner.

Er is nog geen formele afspraak met de gemeente Haarlem over een extra bijdrage voor deelname aan het e-depot. Er worden thans gesprekken gevoerd tussen de directeur en de gemeente, die moeten leiden tot concrete afspraken over levering van diensten door het NHA en de kosten die daarmee samengaan. Zolang er nog geen duidelijkheid is op deze punten,

zijn de kosten voor het e-depot binnen de gemeentebegroting van Haarlem dan ook nog niet voorzien.

In de begroting 2019 van het NHA is reeds opgenomen dat alle aangesloten gemeenten een hogere bijdrage gaan betalen. In de toelichting spreekt het NHA over een substantiële omzetverhoging. De dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) zijn echter nog niet afgesloten. In het geval dat (een deel van) de gemeenten niet akkoord gaat met de nieuwe tarievenstructuur, zal dit invloed hebben op de inkomsten van het NHA. In de begroting is al rekening gehouden met de uitbreiding van personeel ten behoeve van de toenemende inspanningen voor het e-depot. Als de inkomsten uitblijven, is er geen dekking voor extra personeel. Het is daarom te vroeg om deze baten en lasten op te nemen in de begroting van het NHA.

Conform meerjarenbeleidsplan wordt publieke dienstverlening geconcentreerd op één locatie
Vanwege het dalende aantal bezoekers van de studiezalen en de stijging van het aantal digitale bezoekers geeft het NHA een nieuwe invulling aan de publieke ruimten aan zowel de Jansstraat als de Kleine Houtweg. Het NHA wil alle fysieke publieke dienstverlening concentreren op de locatie Jansstraat. De studiezaal aan de Kleine Houtweg wordt gesloten. Naast de dienstverlening zal in de Janskerk een deel van de collecties Enschedé in een vaste opstelling gepresenteerd worden. De digitale dienstverlening aan het publiek wordt geïntensiveerd. De concentratie van dienstverlening en publieksactiviteiten in de locatie Jansstraat is een logische stap voor het archief. Het NHA is voornemens een lening van €500.000 aan te gaan om dit plan te bekostigen. In de begroting 2019 van het NHA is alvast rekening gehouden met rente- en aflossingskosten.

Begroting 2018 is aangepast maar vormt geen risico

Het Noord-Hollands Archief heeft de begroting 2018 herzien. De financiële bijstelling betreft onder andere hogere personele lasten die gedekt worden uit de geïndexeerde bijdragen van rijk en gemeenten. De herziene begroting vormt geen risico.

5. Risico's en kanttekeningen

Lening voor concentratie dienstverlening Jansstraat nog niet afgesloten

Met het oog op de financiële positie van het NHA is het nog onduidelijk of het NHA een lening, zonder garantstelling, bij een financiële instelling kan aangaan. Het is mogelijk dat het NHA nog een beroep doet op de partners binnen de GR, hoewel zij op dit moment niet die intentie heeft.

De financiële positie van het NHA is een punt van aandacht

Het NHA mag, in overleg met de belastingdienst, geen algemene reserves aanhouden. Dat is een feit. Daar tegenover staat dat het NHA als btw-plichtige gebruik kan maken van belastingaftrek, wat elk jaar een voordeel oplevert. Gezien het ontbreken van een financiële buffer voor onverwachte uitgaven bestaat altijd het risico dat het NHA in de nabije toekomst een financieel beroep op de deelnemende partijen binnen de GR zal doen.

Indexering partnerbijdrage leidt niet tot substantiële overschrijding van de begroting

De totale partnerbijdrage voor het NHA van €2.037.383 is structureel en past binnen het hiervoor in programma 4.2. opgenomen bedrag en wordt door het Algemeen Bestuur voor de aan de Gemeenschappelijke Regeling deelnemende gemeenten en het Rijk vastgesteld. De minister kan beslissen de bijdrage in verband met loon- en prijsontwikkelingen te indexeren.

Op basis van de Gemeenschappelijke Regeling worden dan de structurele bijdragen met hetzelfde percentage aangepast. Deze mogelijke indexering van circa €22.000 wordt achteraf aan de participanten in rekening gebracht. Dit zal niet tot een substantiële overschrijding leiden.

6. Uitvoering

De zienswijze van de raad over de ontwerpbegroting 2019 wordt zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk op 1 juli 2018 aan het bestuur van het NHA overgebracht. Het bestuur stelt de begroting 2019 vast en stuurt deze met de zienswijze van de raden voor 1 augustus 2018 aan Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland. Hiermee wordt voldaan aan de verplichting van de Wet Gemeenschappelijke Regeling.

7. Bijlagen

Bijlage 1: Ontwerpbegroting 2019 Noord-Hollands Archief